

Forsyningstilsynet
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Mail: post@forsyningstilsynet.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes hørings svar vedrørende Forsyningstilsynets Vejledende udtalelse om indregning af omkostninger til køb af grøn energi mv. i fjernvarmepriserne (19/14658)

09. december 2020
Side 1/5

Dansk Fjernvarme har udarbejdet hørings svar vedrørende Forsyningstilsynets udkast til en vejledende udtalelse om indregning af omkostninger til indkøb af grøn energi. Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på udkastet.

Hovedproblemstilling

Den vejledende udtalelse omhandler fjernvarmeselskabernes muligheder for at indregne omkostninger til indkøb af dokumenteret/certificeret grøn energi. Forsyningstilsynets vurdering er, at fjernvarmeselskaberne ikke kan indregne omkostninger til køb af certifikater (oprindelsesgarantier) på f.eks. el og biogas, da det ikke anses som nødvendige omkostninger iht. Varmeforsyningsloven. Der kan dog indregnes omkostninger til indkøb af "fysiske grøn energi", men Dansk Fjernvarme er ikke enig i denne fortolkning, da det udelukker fjernvarmeselskaberne som de eneste forbrugere fra at deltage i de officielle systemer for handel med grøn energi.

Konklusion

Dansk Fjernvarme mener ikke, at Varmeforsyningsloven og forarbejderne til lovbestemmelserne nødvendigvis skal fortolkes, så det udelukker, at fjernvarmeselskabet kan købe bestemte energiprodukter på f.eks. el- og gasmarkedet. Argumentationen for denne holdning er fremført i hørings svaret.

Anmodning til Forsyningstilsynet

Fastholder Forsyningstilsynet fortolkningen i udkastet, vil Dansk Fjernvarme anmode Forsyningstilsynet om at gøre Klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på denne fortolkning, samt bede ministeren anvende lovhjemlen i Varmeforsyningslovens §20 stk. 2 til at tillade selskaberne at indregne omkostninger til køb af grøn energi. Argumentationen for, at det bør anses som en nødvendig omkostning, fremgår af hørings svaret.

Af lovforarbejderne (lovforslag nr. 154 af 28. maj 2010) til lov nr. 622 af 11. juni 2010 vedrørende § 20, stk. 2 fremgår det at *"Da det er Energitilsynet, som er tillagt beføjelsen til at bedømme, om en omkostning er nødvendig efter varmforsyningsloven, vil hjemmelbestemelsen som udgangspunkt blive udnyttet på grundlag af en indstilling fra Energitilsynet."*

Bemærkninger

Side 2/5

Fortolkning af omkostninger til grøn energi

Forsyningstilsynet skriver i udkastet at:

"En virksomhed omfattet af varmforsyningslovens prisbestemmelser vil således f.eks. have mulighed for at købe miljøvenlige biler eller fysisk leveret grøn strøm. Det afgørende efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1, er om bilen eller den fysiske energi er en "nødvendig omkostning"."

"At det ikke er i overensstemmelse med princippet om nødvendige omkostninger i varmforsyningslovens § 20, stk. 1, at omfattede varmforsyningsvirksomheder kan indregne omkostninger til køb af eksempelvis el- og bionaturgascertifikater i fjernvarmepriserne, da omkostningerne ikke afholdes til erhvervelse af fysisk energi, og omkostningerne dermed ikke er nødvendige for at kunne producere og levere fjernvarme. Virksomhedernes motiver i forhold til overvejelser om en grøn profil eller lignende kan ikke ændre denne vurdering."

"Det fremgår dog af lovbemærkningerne, at:

- "I mange tilfælde vil et kollektivt varmforsyningsanlæg have mulighed for at vælge klima- og miljøvenlige varer og tjenesteydelser." og:

- "Betingelsen om, at omkostninger skal være nødvendige, betyder ikke nødvendigvis, at det billigste tilbud skal vælges. En forsyningsvirksomhed vil således f.eks. have mulighed for at købe miljøvenlige firmabiler og at bruge grøn strøm, selv om disse varer kan fås billigere i den ikke-grønne udgave. Ved fastsættelsen af nærmere regler kan det tydeliggøres, i hvilket omfang såkaldte »grønne« omkostninger kan indregnes." (Forsyningstilsynets fremhævelse)"

Forsyningstilsynet fortolker altså "grøn strøm" i lovbemærkningerne som værende begrænset til "fysisk leveret grøn strøm". Dette er en fortolkning, som efter Dansk Fjernvarmes holdning ikke er nødvendig.

Forsyningstilsynet begrundet det med at *"Efter lovbemærkningerne handler det efter stk. 2, om omkostninger, som en varmforsyningsvirksomhed foretager til at opnå en "...»grøn« profil...". De omkostninger, som kan indregnes efter stk. 2, er efter Forsyningstilsynets umiddelbare vurdering således de omkostninger, som ikke kan indregnes efter en fortolkning af stk. 1."*

Som beskrevet i det følgende, kan man efter Dansk Fjernvarmes holdning ikke sige, at et køb af oprindelsesgarantier på el- eller gas kun foretages for at opnå en "grøn profil". Det er præcis et valg af en klima- og miljøvenlig vare, som nævnt i lovbemærkningen. Skulle man adskille den energi, som man køber med oprindelsesgarantier, og den man fysisk forbruger, skal rigtig mange virksomheder have justeret deres miljøregnskaber og fjernet påstanden om at være mere eller mindre CO₂-neutrale. Så må den rigtige formulering være "Vores miljøregnskab er CO₂-neutralt, men i virkeligheden udleder vi x ton CO₂".

Handel med grøn energi er et officielt system

Et strømprodukt med oprindelsesgarantier på 100 % grøn strøm betyder ikke, at køberen rent fysisk får leveret 100 % grøn strøm i elkablet, men handlen med oprindelsesgarantier er et officielt EU-system med det ene formål at gøre, at man alligevel kan betragte den leverede strøm som 100 % grøn. Det er altså et system, der er lavet, for at den vedvarende energi i nettet kan betragtes og handles som et håndgribelig fysisk produkt, som f.eks. bæredygtig biomasse, på trods af nettenes natur, hvor den fysiske grønne elektricitet eller gas ikke kan styres hen til en bestemt forbruger. Dette fremgår også af elnetsskabernes egne beskrivelser af deres grønne produkter¹.

Alle andre forbrugere i EU kan vælge at købe strøm eller gas med oprindelsesgarantier, hvorefter de kan betragte deres forbrug som CO₂-neutralt - præcis som om de fysisk kun har fået leveret CO₂-neutral strøm eller biogas gennem nettene. Når en forbruger f.eks. køber et grønt elprodukt med oprindelsesgarantier, følger der en *individuel eldeklaration* med produktet fra elhandleren, som beskriver produktionssammensætningen og de tilhørende udledninger af drivhusgasser. Hvis denne deklaration ikke kan betragtes som værende rigtig (selvom den fysisk ikke er rigtig), må det være falsk varedeklaration og potentielt i modstrid med EU's regler om forbrugerbeskyttelse.

Systemet for biogas i gasnettet fungerer på samme måde. Som Energinet skriver²:
"Energinet sikrer ved et certifikatsystem, at biogassen kan sælges fra producent til forbruger – selvom molekylerne i nettet er blandet."
"Gasleverandøren dokumenterer med Energinets system, at den biogas, der er tilført gasnettet, har erstattet fossil gas og ikke er solgt til andre kunder."

Her skal det bemærkes, at man kan have mange holdninger til, om de nuværende systemer for handel med oprindelsesgarantier – og den måde enkelte forbrugere kan lægge beslag på f.eks. den grønne strøm eller biogas uden tidsmæssig sammenhæng med produktionen og på tværs af landegrænser – er logisk eller fordelagtigt for energisystemet eller forbrugerne. Det mener Dansk Fjernvarme som udgangspunkt ikke, at det er. Dansk Fjernvarmes holdning er derfor ikke et forsvar for systemerne.

Uanset hvad man mener, er det dog de officielle systemer, vi har i dag, som alle andre forbrugere kan anvende. Som beskrevet sidst i høringssvaret er der ligeledes systemer på vej for handel med oprindelsesgarantier på fjernvarme efter krav fra EU. Det er altså en måde at betragte handel med grøn energi på, som indtil videre er kommet for at blive. Dansk Fjernvarme mener ikke det er rimeligt, at fjernvarmeforbrugerne som de eneste udelukkes fra at købe grøn energi via disse officielle systemer.

Dansk Fjernvarme er af den overbevisning, at køb af et bestemt grønt el- eller gasprodukt skal betragtes på samme måde som en erhvervelse af fysisk grøn energi. At køberen kan betragte det sådan, er som beskrevet hele grundlaget for EU-systemet for handel med oprindelsesgarantier og forbrugernes indregning af det i deres miljøregnskaber.

¹ Se f.eks. [natur-energi](#), [NRG](#), [seas-nve](#)

² <https://energinet.dk/Gas/Biogas/Gascertifikater>

Dette underbygges også af EU-kommissionens henstilling til implementeringen af Energi-effektivitetsdirektivet³ afsnit 9.3.1 fremgår det at:

"I fjernvarme- eller fjernkølingssystemer, hvor kunderne har mulighed for at vælge bestemte »grønne« produkter, der sælges som afledt af en bestemt brændselssammensætning (f.eks. 100 % vedvarende energi), eller hvis særlige drivhusgasfodaftryk afviger fra systemets gennemsnit, bør dette bogføres for at undgå dobbelttælling og vildledende forbrugeroplysning. Ethvert sådant salg bør udelukkes, når den gennemsnitlige brændselssammensætning eller drivhusgasfodaftrykket beregnes for slutkunderne. Hvis dette ikke sker, vil det potentielt udgøre en overtrædelse af EU's forbrugerlovgivning (43)."

EU-reglerne betragter det altså tydeligt på den måde, at en forbruger godt kan betragte en energileverance som sammensat på en bestemt måde, selvom det ikke hænger sammen med den fysiske virkelighed. Endvidere skal dette modregnes i den energileverance, som de "almindelige" forbrugere modtager, som derved også modtager et energiprodukt, som ikke er det samme som det fysiske.

Grøn energi til fjernvarmeproduktionen er nødvendigt

Fjernvarmeselskaberne får allerede i dag anmodninger om at levere dokumentation på grøn fjernvarme til forbrugere. Det er især virksomheder, der efterspørger certifikater på en grøn fjernvarmeleverance, som de kan bruge i deres miljøregnskab for at nedbringe den CO₂-udledning, som de er årsag til gennem deres energiforbrug. Præcis ligesom de kan gøre med deres strømforbrug gennem køb af et grønt strømprodukt.

Da særligt virksomheder, men også almindelige forbrugere, går meget op i at have et grønt energiforbrug, er det meget nødvendigt for fjernvarmeselskaberne, at de kan levere et grønt fjernvarmeprodukt. Ellers vælger de store varmeforbrugere i stedet at investere i f.eks. et varmepumpeanlæg selv, hvor de godt kan købe grøn strøm til driften og derved få en helt CO₂-neutral varmeproduktion.

Begynder de store forbrugere at fravælge fjernvarmen, fordi fjernvarmeselskabet ikke kan levere et helt grønt produkt, bliver det økonomiske grundlag i den kollektive varmeforsyning udhulet. Det er altså meget nødvendigt for fjernvarmeselskaberne at kunne levere et varmeprodukt, der er så grønt som muligt.

For at kunne gøre dette er det, med det system vi har i dag, nødvendigt at købe et grønt energiprodukt, hvis man som forbruger vil kunne sige, at man forbruger grøn energi. Skal et fjernvarmeselskab producere 100 % grøn varme på en varmepumpe eller en elkedel, er det altså nødvendigt at købe grønne strømprodukter. Skal spidslastproduktionen på gaskedlerne være grøn, er det nødvendigt, at fjernvarmeselskabet kan købe grønne gasprodukter.

³ [EU-kommissionens henstilling](#)

Varmeforsyningslovens formålsbestemmelse

Der kan ikke være tvivl om, at det er den politiske hensigt, at fjernvarmen i Danmark skal produceres på vedvarende energi og ikke på fossile brændsler – f.eks. med biogas i stedet for naturgas.

Varmeforsyningslovens formålsbestemmelse i § 1 fastsætter ligeledes, at *”Lovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand og inden for disse rammer at formindske energiforsyningsafhængigheden af fossile brændsler.”*

Forsyningstilsynet skriver på baggrund af formuleringerne i lovforarbejderne til Varmeforsyningsloven at *”Formålsbestemmelsens miljødél er derfor efter Forsyningstilsynets umiddelbare vurdering rettet mod landets varmforsyningsplanlægning, og ikke den løbende finansiering af de af § 20, stk. 1, omfattede virksomheders drift.”*

Varmeforsyningsplanlægningen og det efterfølgende indkøb af energi til driften af produktionsanlæggene kan dog ikke adskilles. Projektbekendtgørelsen⁴ tilskynder i dag til, at der investeres i varmeproduktion på grønne brændsler, men hvis fjernvarmeselskaberne ikke kan købe f.eks. biogascertifikater og derved få leveret biogas gennem naturgasnettet, udelukker det stort set alle selskaber fra at have varmeproduktion baseret på biogas. Så er det kun de steder, hvor der tilfældigvis ligger en biogasproducent lige ved siden af fjernvarmeværket, at det kan lade sig gøre.

Oprindelsesgarantier for fjernvarme

Der har netop været høring på implementering af VE II-direktivet⁵, som blandt andet omhandler indførelsen af et system for oprindelsesgarantier på fjernvarme.

Fjernvarmeselskaberne kommer altså til at skulle udstede deklARATIONER på grøn fjernvarme til bestemte forbrugere, så disse forbrugere kan betragte deres varmeforbrug som grønt. Den eneste grund til at fjernvarmeforbrugerne skulle lade enkelte forbrugere købe den grønne del af fjernvarmen skulle være, at de betaler en ekstra pris for dette, så de ”almindelige” forbrugere kan få billigere fjernvarme. Den ekstra indtægt for salg af grøn varme skal altså kunne indregnes i varmeprisen. Det er derfor paradoksalt, hvis fjernvarmeselskaberne på samme tid ikke selv kan købe oprindelsesgarantier på grøn energi til deres fjernvarmeproduktion og indregne omkostningerne i priserne.

Med venlig hilsen

Uffe Schifter-Holm, Tværfaglig konsulent
Dansk Fjernvarme
ush@danskfjernvarme.dk
Tlf.: +45 2491 5560

Peter Skovsgaard, Økonomisk konsulent
Dansk Fjernvarme
psk@danskfjernvarme.dk
Tlf.: +45 2818 2784

⁴ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2020/1794>

⁵ <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/64455>